

**WETENSCHAPPELIJK COMITE
VAN HET FEDERAAL AGENTSCHAP VOOR DE VEILIGHEID
VAN DE VOEDSELKETEN**

ADVIES 22-2010

Betreft : dossier Sci Com 2010/13

- **Ontwerp koninklijk besluit houdende maatregelen van diergeneeskundige politie met betrekking tot de virale encefaliden bij paardachtigen**
- **Ontwerp koninklijk besluit betreffende de bestrijding van infectieuze anemie bij paardachtigen**

Advies gevalideerd door het Wetenschappelijk Comité op 18 juni 2010

Samenvatting

In aansluiting op een eerste advies (advies 13-2009) over een ontwerp van koninklijk besluit met betrekking tot de bestrijding van virale encefaliden en infectieuze anemie bij paardachtigen werden twee nieuwe ontwerp koninklijk besluiten aan het Wetenschappelijk Comité voorgelegd. Deze nieuwe teksten houden in grote mate rekening met de reeds eerder gemaakte opmerkingen.

Voor wat betreft het ontwerp koninklijk besluit over de bestrijding van de equine virale encefaliden worden ondermeer opmerkingen geformuleerd over de uitbreiding van de definitie van paardachtigen verdacht van virale encefaliden, over de duur van de periode van tracering van bloedproducten en over de aanpassing van het paspoort en de periode van bewegingsbeperking.

Voor wat betreft het ontwerp koninklijk besluit over de bestrijding van equine infectieuze anemie wordt het noodzakelijk geacht de definitie van verdacht besmette paardachtigen te verduidelijken en uit te breiden. Verder wordt voorgesteld om de permanente quarantainezones te schrappen omdat het de bedoeling moet zijn om België vrij te houden van de ziekte en niet te evolueren naar een endemisch besmet gebied. Er worden aanbevelingen gedaan ter uitbreiding van de inventaris in verdacht besmette bedrijven en ter verduidelijking van de te nemen maatregelen in verband met verplaatsingen van paardachtigen (waaronder de duidelijke identificatie van positief bevestigde gevallen teneinde een eventuele traceerbaarheid mogelijk te maken) en hun producten in geval van bevestiging van equine infectieuze anemie, in verband met het opruimen van besmette dieren en in verband met de te nemen maatregelen bij verdacht besmette veulens.

Summary

Advice 22-2010 of the Scientific Committee of the FASFC on the projects of royal decree to control viral encephalitis and infectious anaemia in equids

Following a first advice (advice 13-2009) in regard to a project of royal decree concerning the control of viral encephalitis and infectious anaemia in equids, two new draft royal decrees were submitted to the Scientific Committee. To a large extent these texts take account with the previously made recommendations.

In regard to the project of royal decree on the control of viral encephalitis, remarks are formulated among other things on the extension of the definition of equids suspected of viral encephalitis, on the duration of the period for tracing back the blood products, and on the modifications of the passport and the movement restriction period.

In regard to the project of royal decree on the control of equine infectious anaemia, it was considered to be necessary to clarify and to extend the definition of suspected infected equids. Further on, it was proposed to cancel the permanent quarantine zones because it has to be the objective to keep Belgium free from the disease and not to evolve towards an endemically infected territory. It is recommended to extend the use of the inventory in stables suspected to be infected, to clarify the measures to be taken related to the movement of equids (among which the clear identification of confirmed positive animals to enable an eventual tracability) and their products in case of confirmation of equine infectious anaemia, to clarify the disposal of infected animals and the measures to be applied to foals suspected to be infected.

Sleutelwoorden

Equine infectieuze anemie – equine virale encefalitis – opkomende dierenziekten - paardachtigen

1. Referentietermen

Er wordt advies gevraagd aan het Wetenschappelijk Comité over:

- een ontwerp van koninklijk besluit houdende maatregelen van diergeneeskundige politie met betrekking tot de virale encefaliden bij paardachtigen en
- over een ontwerp van koninklijk besluit ter bestrijding van infectieuze anemie bij paardachtigen.

Beide besluiten zijn opgesteld door de FOD Volksgezondheid.

De ontwerp koninklijke besluiten beogen een wettelijke regeling in te voeren die operationeel wordt bij het uitbreken op het Belgische grondgebied van infectieuze anemie bij paardachtigen (equine infectious anaemia, EIA) of van bepaalde vormen van virale encefalitis bij paardachtigen. De betrokken virale encefaliden zijn West-Nijlkoorts (West Nile fever; WN), Japanse encefalitis, (Japanese encephalitis, JE), West-Amerikaanse equine encefalitis (vroeger encefalomyelitis genoemd) (Western equine encephalitis, WEE), Oost-Amerikaanse equine encefalitis (vroeger encefalomyelitis genoemd) (Eastern equine encephalitis, EEE) en Venezolaanse equine encefalitis (vroeger encefalomyelitis genoemd) (Venezuelan equine encephalitis, VEE)). Die ziekten staan op de lijst van meldingsplichtige ziekten van de OIE en op de lijst van aangifteplichtige dierenziekten in België.

Het Wetenschappelijk Comité heeft reeds een eerste advies uitgebracht (advies 13-2009 van 20 april 2009 – dossier SciCom 2008/27) over een tekst die in zijn eerste versie bestond uit één koninklijk besluit waarin beide infectieuze ziekten van paardachtigen gezamenlijk werden behandeld. In opvolging van advies 13-2009 van het Wetenschappelijk Comité werden de besluiten opgesplitst.

Overwegende de besprekingen tijdens de werkgroepvergadering van 18 mei 2010 en de plenaire zitting van 18 juni 2010,

geeft het Wetenschappelijk Comité het volgende advies :

2. Advies

2.1. Algemene opmerking

De aanbeveling tot opsplitsing van de eerste versie van het koninklijk besluit in twee afzonderlijke besluiten (advies 13-2009) werd opgevolgd, hetgeen de duidelijkheid van de hieruit voortvloeiende besluiten ten goede komt. Ook de andere aanbevelingen gemaakt in het voorgaande advies werden in grote mate opgevolgd.

2.2. Beoordeling van het ontwerp koninklijk besluit houdende maatregelen van diergeneeskundige politie met betrekking tot de virale encefaliden bij de paardachtigen

Het Wetenschappelijk Comité maakt volgende opmerkingen:

2.2.1. Algemene opmerkingen

1. Volgende woorden dienen vervangen te worden in de Nederlandstalige versie:

- 'virale encefalitis' door 'virale encefalitiden'
- 'vatbaar dier' door 'gevoelig dier'.

2. Volgende woorden dienen vervangen te worden in de Nederlandstalige en Franstalige versie:

- 'encefalitis' door 'encefa(lomye)litis'. Evenwel dient de coherentie van deze benaming nagegaan te worden met (nieuwe toekomstige versies) van de OIE teksten.

3. Bij de communicatie over 'verdacht besmette' of 'bevestigd besmette bedrijven' dient voorzien te worden dat deze op een gestructureerde wijze gebeurt naar de in de besmette regio werkende praktijkdierenartsen.

2.2.2. Specifieke opmerkingen

<u>Referentie in besluit</u>	<u>Voorgestelde aanpassing of opmerking in Nederlandstalige (NL) of Franstalige (FR) versie of in beide taalversies (NL/FR)</u>
------------------------------	---

Opmerkingen met betrekking tot hoofdstuk I: onderwerp, toepassingsveld en definities

1	In titel van hoofdstuk 1 : ..werkings sfeer..	Vervangen door: ..toepassingsveld.. (NL)
2	Art 2.2°: ..viremische titer..	Vervangen door: ..viremie.. (NL/FR)
3	Art 2.4°: ..geleedpotig steekinsect..	Vervangen door: ..stekende geleedpotige.. (NL)
4	Art 2.5°: ..gewoonlijk..	Weglaten tenzij hierachter een speciale bedoeling schuilgaat zoals bvb. de exclusie van plaatsen waar dieren tijdelijk gestald zijn (veeteeltsalon,...). (NL/FR)
5	Art 2.7°: Definitie van paardachtigen verdacht van virale encefalitiden	Definitie uitbreiden zodat ook paardachtigen worden ingesloten die verdacht zijn omwille van andere redenen (vb.: epidemiologische historiek, na diergeneeskundige behandeling zoals bloedtransfusie,...). Toevoegen aan de definitie: - ... en elke paardachtige die mogelijks in contact is gekomen met besmet bloed of besmette bloedderivaten - ... en elke paardachtige die omwille van zijn/haar epidemiologische historiek verdacht besmet is (NL/FR)

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk II – Aangifte en verdenking

6	Art 3.§2.: ..weg te houden ...	Vervangen door: ..te laten weghouden .. (NL/FR)
7	Art 4.4° : In verband met het verwittigen van de burgemeester van de verdenking	Artikel verplaatsen naar Art. 5. om duidelijk te maken dat dit een taak is van het Agentschap (NL/FR)
8	Art 5.4° : In verband met de lijst van bloedproducten	Toevoegen : de lijst moet de traceerbaarheid van bloedproducten mogelijk maken gedurende een periode van 15 dagen voorafgaand aan het in verdenking stellen. (NL/FR)

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk III – Maatregelen in geval van bevestiging van de aanwezigheid van virale encefalitis

9	Art 7.1° : ..de verantwoordelijke ..	Vervangen door: .. de sanitaire verantwoordelijke... (NL)
10	Art 7.5° : in verband met de lijst van bloedproducten	Toevoegen: de lijst moet de traceerbaarheid van bloedproducten mogelijk maken gedurende een periode van 15 dagen voorafgaand aan de bevestiging van virale encefalitis (NL/FR)
11	Art 7.6° : in verband met de vervollediging van het paspoort	Voorzien dat ook paarden met een oude versie van het paspoort (zonder hoofdstuk VIII) onder verdenking kunnen worden gesteld.
12	Art 7.6° : in verband met het paspoort en al of niet bewegingsbeperking	Het verbod op transport van verdacht besmette paarden gedurende een periode van 6 maanden (Richtlijn 90/426/EEG) heeft op epidemiologisch vlak geen zin. (Zie ook advies 13-2009 – pag 5). Deze periode moet enkel worden gebruikt in het kader van intracommunautaire handel, zoals voorzien in de vermelde richtlijn. Synchronisatie dient nagestreefd te worden met de reglementering in andere landen. Het is vooral gewenst om de duur van 6 maanden verbod op transport, zoals voorzien in de EU richtlijn, te proberen te laten versoepelen. (NL/FR)

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk IV – Epidemiologisch onderzoek

13	Art. 10.2°: .. geïnfecteerd of besmet	Weglaten: .. of besmet.. (NL/FR)
----	---------------------------------------	-------------------------------------

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk V – In speciale gevallen toe te passen maatregelen

14	Art. 11.§1 : laatste zin: 'Dit kan met name gaan van een beperking van de toegang tot publieke instellingen of een onderwerping van de toegang aan bijzondere voorwaarden'.	Verander in : 'Verder kan de toegang tot publieke instellingen beperkt worden of onderworpen worden aan bijzondere voorwaarden.' (NL/FR)
15	Art. 12. §1 : ..vermoedelijk ..	Verander in : ..bevestigd .. (zie ook advies 13-2009 pag 8) (NL/FR)

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk VI – Opheffing van de maatregelen

16	Art. 13. 1°: .. klinische genezing ..	Vervang in: ..het laatste bevestigde geval.. .. (NL/FR)
----	---------------------------------------	---

Opmerking met betrekking tot Hoofdstuk IX – Groep van deskundigen

17	Art 17. § 1: .. expertengroep ..	Toevoegen: .. binnen het Wetenschappelijk Comité .. (Zie ook advies 13-2009 pag 9). (NL/FR)
----	----------------------------------	--

2.3. Beoordeling van het ontwerp koninklijk besluit ter bestrijding van infectieuze anemie bij paardachtigen.

Het Wetenschappelijk Comité maakt volgende opmerkingen:

	<u>Referentie in het besluit</u>	<u>Voorgestelde aanpassing of opmerking in Nederlandstalige (NL) of Franstalige (FR) versie of in beide taalversies (NL/FR)</u>

Opmerkingen met betrekking tot hoofdstuk I: onderwerp, toepassingsveld en definities

1	In titel van hoofdstuk 1 : ..werkings sfeer..	Vervangen door: ..toepassingsveld..
2	Art. 2. 9°: in verband met de definitie van paardachtige verdacht van infectieuze paardenanemie	Schrappen: ..zoals een typhouse toestand.. Definitie uitbreiden met: .. paardachtigen die postmortale pathologische letsels vertonen die EIA doen vermoeden; .. alle verdachte paardachtigen die mogelijks in contact zijn gekomen hetzij met besmette paardachtigen, besmette vectoren of risicodragende behandelingen met name: - Paardachtigen die zijn ondergebracht

		<p>in dezelfde installaties, in dezelfde weide, die hebben gereisd in hetzelfde voertuig, gehouden zijn op dezelfde plaats, hebben deelgenomen aan dezelfde prijskamp, enz... als het besmette dier ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Paardachtigen die op minder dan 200 m van het besmette dier worden gehouden in de activiteitsperiode van vectoren ; - Paardachtigen die werden verzorgd met materieel dat in de 5 voorafgaande dagen werd gebruikt bij het besmette dier (naald, materiaal voor tandverzorging, maagsonde, ...); - Paardachtigen die bloedderivaten hebben gekregen afkomstig van het besmette dier; - Paardachtigen die contact hebben gehad met het besmet dier ter gelegenheid van natuurlijke dekking, inseminatie of embryotransfer; - Veulens van een besmette merrie (natuurlijke dekking, embryotransplantatie). <p>(NL/FR)</p>
3	Art 2. 12°: in verband met de permanente quarantainezone	<p>Art 2. 12°: schrappen (NL/FR)</p> <p>Aangezien het de bedoeling is om België (klein land) EIA vrij te houden en het niet de bedoeling is om te evolueren naar een endemische besmetting wordt afgeraden om permanente quarantaine zones toe te laten.</p>

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk II – Verdenking en aangifte

4	Art 3. – 2 ^{de} zin: in verband met de melding van verdenking door de erkende dierenarts	Vervang: .. weg te houden .. door .. te laten weghouden .. (NL/FR)
5	Art 4. 1°: in verband met maatregelen bij verdenking	Toevoegen: ... volgens de voorschriften van het Agentschap (NL/FR)
6	Art 4. 6°: in verband met de inventaris op te maken door de sanitair verantwoordelijke	Toevoegen: .. controle op identificatie van aanwezige paardachtigen toevoegen ..

		.. verplaatsing van spermavoorraden verbieden (NL/FR)
7	Art 4. 7° : in verband met het inlichten van de burgemeester	Toevoegen: .. door het Agentschap.. (NL/FR)
8	Art. 5. : in verband met het opheffen van de maatregelen	Specifiëren dat 2 negatieve testen noodzakelijk zijn met 3 maanden interval. (NL/FR)

Opmerkingen met betrekking tot Hoofdstuk III – Maatregelen in geval van bevestiging van de aanwezigheid van infectieuze anemie

9	Art. 6.§2: in verband met het paspoort en de bewegingsbeperking	Voorzien dat deze bepaling ook betrekking heeft op paarden met een oude versie van het paspoort (zonder hoofdstuk VIII). (NL/FR)
10	Art. 7.: in verband met de beperkingsgebieden bij bevestigde gevallen	Artikel schrappen omdat het gebied voor epidemiologisch toezicht/beperkingsgebied in de definitie is vervangen door een afstand van 200 m tussen een besmet en een gezond paard. (NL/FR)
11	Art. 8: in verband met de maatregelen in het beperkingsgebied	Vervangen van : .. beperkingsgebied .. door .. haard.. (NL/FR)
12	Art. 8. 1°: in verband met het opmaken van een inventaris waar paardachtigen gehouden worden	Schrappen en vervangen door Art 8. 3° en toevoegen: desnoods, wordt het positieve dier duidelijk geïdentificeerd (vb.: door aanbrengen van een tattooage of een onuitwisbaar teken) (NL/FR)
13	Art. 8. 4°: in verband met verplaatsingen van paardachtigen en hun producten	Beter speciëren nl.: voorzien dat producten van donordieren en donordieren zelf die negatief testen bij de officiële test, uitgevoerd 3 maanden na de bevestiging van het laatste geval in de haard, zich vrij kunnen verplaatsen. → 2 ^{de} zin in die optiek grondig aanpassen vb.: 'Producten (sperma,..) afkomstig van dieren uit een haard of van verdacht besmette dieren kunnen gebruikt worden indien ze afgenomen werden meer dan 90 dagen vóór een negatieve Coggins test van het betreffende donordier. Deze producten kunnen zonder restricties gebruikt worden na de vrij verklaring van de haard of na een negatieve Coggins test bij het betrokken donordier uitgevoerd 3 maanden na de verwijdering van het laatste bevestigde geval uit de haard.' De bedoeling van deze dubbele formulering is om de mogelijkheid te bieden om vb. sperma te gebruiken tijdens de 3 maanden blokkering van het bedrijf. Door vb. de hengst te testen 1 maand na de uitbraak kan men zijn ingevroren

		sperma van twee maand vóór de uitbraak nog gebruiken. (NL/FR)
14	Art. 8. 5°: in verband met de uitbreiding van maatregelen	Schrappen (NL/FR)
15	Art. 10.: in verband met het afmaken van dieren	Vervang: ..artikel 4.. door ..artikel 8.. Vervang: .. kunnen.. door .. moeten.. (NL/FR) Motivatie: het is de bedoeling om EIA uit te roeien en niet om te evolueren naar een endemische epidemiologische situatie.
16	Art. 11.: in verband met de periode van afscheiding van verdacht besmette veulens afkomstig van besmette merries	Specificeer: verdacht besmette veulens afkomstig van besmette merries dienen afgescheiden te worden van andere paardachtigen totdat hun negatieve status is bevestigd door 2 opeenvolgende negatieve testen met 3 maand tussenperiode. Verwijder: 'behalve de moeder'. De merrie wordt immers per definitie afgemaakt. (NL/FR)
17	Art. 12.: in verband met de te nemen hygiënische maatregelen	Vervang: .. gereinigd en ontsmet .. door gereinigd, ontsmet en worden alle insecten gedood .. (NL/FR)
18	Art. 13 – 2de zin : in verband met de aanvullende maatregelen	Toevoegen: .. rekening houdend met de epidemiologische situatie .. (NL/FR)

Opmerkingen in verband met Hoofdstuk IV – Afwijkingen

19	Art. 14: in verband met de afwijkingen	Schrappen: 5° de immunogene status van de dieren Specificeer: bestemming van de dieren nl. slachting (NL/FR)
----	--	--

Opmerkingen in verband met Hoofdstuk V – Epidemiologisch onderzoek

20	Art. 15: in verband met het epidemiologisch onderzoek	Vervang: ..beperkingsgebied.. door ..haard.. (NL/FR)
----	---	---

Opmerkingen in verband met Hoofdstuk VI – In speciale gevallen toe te passen maatregelen

21	Art. 16. §2	Vervang: ..artikel 7.. door ..artikel 8.. (NL/FR)
22	Art. 16. §3	De relevantie van dit artikel wordt opnieuw in vraag gesteld. Bestaan er in België fokcentra van paardachtigen die onontbeerlijk zijn voor het voortbestaan van het ras?

Opmerking in verband met Hoofdstuk VII – Opheffing van de maatregelen in de haard

23	Hoofdstuk VII	Vervang: ..beperkingsgebied.. door ..haard.. (NL/FR)
24	Art. 17.3°: in verband met de permanente quarantainezones	Bepaling schrappen. (NL/FR) Aangezien het de bedoeling is om België (klein land) EIA vrij te houden en niet om te evolueren naar een endemische situatie wordt afgeraden om permanente quarantaine zones toe te laten.

3. Conclusies

Het Wetenschappelijk Comité stelt vast dat de opstellers van de ontwerpen van koninklijk besluit ter controle en bestrijding van respectievelijk de virale encefalitiden en van infectieuze anemie bij paardachtigen in grote mate hebben rekening gehouden met de opmerkingen gemaakt op een vorige versie (advies 13-2009). Evenwel maakt het Wetenschappelijk Comité nog diverse aanbevelingen op de nieuwe versies van de ontwerp besluiten die dienen opgenomen te worden in de definitieve versies.

Voor het Wetenschappelijk Comité,

Prof. Dr. Ir. André Huyghebaert.
Voorzitter

Brussel, 05/07/2010

Referenties

Advies 13-2009 van het Wetenschappelijk Comité uitgebracht op 20 april 2009 in verband met het ontwerp koninklijk besluit betreffende de bestrijding van infectieuze anemie bij paardachtigen en virale encefalitis bij paardachtigen. www.favv-afsc.fgov.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/_documents/ADVIES13-2009_NL_DOSSIER2008-27.pdf

Leden van het Wetenschappelijk Comité

Het Wetenschappelijk Comité is samengesteld uit de volgende leden:

D. Berkvens, C. Bragard, E. Daeseleire, L. De Zutter, P. Delahaut, , K. Dewettinck, J. Dewulf, K. Dierick, L. Herman, A. Huyghebaert, H. Imberechts, P. Lheureux, G. Maghuin-Rogister, L. Pussemier, C. Saegerman, B. Schiffers, E. Thiry, M. Uyttendaele, T. van den Berg, C. Van Peteghem, G. Vansant.

Dankbetuiging

Het Wetenschappelijk Comité dankt het wetenschappelijk secretariaat en de leden van de werkgroep voor de voorbereiding van het ontwerpadvies. De werkgroep was samengesteld uit:

Leden Wetenschappelijk Comité	E. Thiry (verslaggever), T. van den Berg,
Externe experts	P. Deprez (UGent), B. Caij (CODA)

Wettelijk kader van het advies

Wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, inzonderheid artikel 8 ;

Koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de werkwijze van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen;

Huishoudelijk reglement, bedoeld in artikel 3 van het koninklijk besluit van 19 mei 2000 betreffende de samenstelling en de wetgeving van het Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen, goedgekeurd door de Minister op 27 maart 2006.

Disclaimer

Het Wetenschappelijk Comité behoudt zich te allen tijde het recht voor dit advies te wijzigen indien nieuwe informatie en gegevens ter beschikking komen na de publicatie van deze versie.